

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
UNIWERSYTET RZESZOWSKI (REPUBLIKA POLSKA)
UNIVERSITY OF WEST ATTICA, ATHENS (GREECE)
УНІВЕРСИТЕТ М. КЛАЙПЕДА, (ЛИТВА)
БЕЛЬЦЬКИЙ ГОСУДАРСТВЕННИЙ УНІВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЕКУ РУССО
(МОЛДОВА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ У ПРАЗІ (ЧЕХІЯ)

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ»**
матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції

Проблематика 2023
**«ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
НА ЗАСАДАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ»**
6-7 червня 2023 р.

Львів-Дубляни
2023

УДК 631.11:332.155

Ч-46

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету управління, економіки і права протокол № 9 від 20 червня 2023 року

Укладачі: *Сиротюк Г.В., Черевко І.В., Черевко Г.В.*

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черевко Г. – Заслужений діяч науки і техніки України, д.е.н., професор, зав. кафедри економіки ЛНУП

Слюсаж Г. – д.е.н., професор, Жешувський університет (Польща)

Савіцька Я. – д.е.н., проф., Мазовецька академія в Плоцьку (Польща)

Шиманська Е. – д.е.н., професор Варшавського університету природничих наук (Польща)

Раманаускас Ю. – д.е.н., професор, Університет м. Клайпеда (Литва)

Гікас Г. – PhD, (Economics), професор, Університет Західної Аттики (Греція)

Мовіле І.В. – д.е.н. Бельцький державний університет імені Алеку Руссо (Молдова)

Баланюк І.Ф. – д.е.н., професор, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Ткачук В.І. – д.е.н., професор, Поліський національний університет

Болтянська Л.О. – к.е.н., доцент, зав. кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сиротюк Г.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки ЛНУП

Черевко І.В. – д.е.н., в.о. професора кафедри економіки ЛНУП

УДК 631.11:332.155

Ч-46

ХІІ Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств». Проблематика 2023: «Функціонування сільськогосподарських підприємств на засадах циркулярної економіки»: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, ЛНУП, Дубляни, 6-7 червня 2023 р. / за ред. проф. Г.В. Черевка. Львів: Галицька видавнича спілка, 2023. 178 с.

Викладено результати досліджень проблем об'єктивної необхідності зміни традиційної лінійної моделі економічного розвитку на модель циркулярної економіки; проблем економічного зростання та його впливу на якість навколишнього природного середовища; утворення та використання відходів у виробництві та побуті; розуміння сутності та пошуку шляхів вирішення проблем впровадження циркулярної економіки у практику господарювання; ідентифікації циркулярної економіки як одного із головних елементів біоекономіки; удосконалення загальної та професійної освіти у сфері циркулярної економіки та біоекономіки.

©Кафедра економіки Львівського національного університету
природокористування, 2023

УДК 338.486 (477)

Тебенко В.М. к.е.н., доц.
ORCID 0000-0002-0459-2555)

*Таврійський державний агротехнологічний університет
Імені Дмитра Моторного*

НАВКОЛИШНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНУ

JEL ID Q53, Z 30

На сучасному етапі розвитку світового господарства однією з перспективних та прибуткових галузей економіки є туризм. Туризм в Україні, завдяки вигідному її розташуванню, наявності сприятливих природно-кліматичних умов, багатому історико-культурному потенціалу, може і повинен стати джерелом поповнення державного та місцевих бюджетів, засобом загальнодоступного і повноцінного відпочинку та оздоровлення населення [1, с.71].

Туристична галузь для Одещини є стратегічним вектором розвитку. Область має всі передумови для інтенсивного розвитку як внутрішнього так і іноземного туризму: особливості географічного розміщення, сприятливий клімат, наявність природних лікувальних ресурсів, найбільший морський порт України, курортно-рекреаційний комплекс, транспортна, фінансова та соціально-культурна інфраструктура. Подальше функціонування галузі відбуватиметься за рахунок реалізації наявного природно-лікувального потенціалу області. Але, високе антропогенне навантаження в регіоні може ставити під загрозу розвиток та привабливість туристично-рекреаційної сфери.

У повітряний басейн Одеської області в 2021 році від стаціонарних джерел забруднення потрапило 35,9 тис.т забруднюючих речовин, що менш рівня попереднього року на 15,7 %. За цим показником у загальнодержавному обсязі частка області складає у 2021 році 1,6%. Основними забруднювачами атмосферного повітря є підприємства Одеського району, на які припадало 75,2% загальнообласних викидів.

Майже три чверті усіх викидів забруднюючих речовин Одещини (70,4%) спричинено підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, 15,9% – підприємствами переробної промисловості. Основними токсичними інгредієнтами, якими забруднювалось повітря від стаціонарних джерел, були метан (72,0% від сумарних обсягів), оксид вуглецю (9,1%), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (8,1%) [2].

Наступною проблемою є незадовільний стан очисних споруд, які потребують ремонту або реконструкції. Є в області і населені пункти, де

взагалі відсутнє водовідведення та очисні споруди. Обсяг забруднених стічних вод, які скидаються у водні об'єкти складає 4,2% від загальнодержавного показника. Обсяг скинутих неочищених стічних вод у поверхневі водні об'єкти Одеської області складає 41,95 млн. м³, цей показник з роками зростає у зв'язку з незадовільним станом наявних очисних споруд в населених пунктах Одеської області.

На території Одеської області налічується 132 підприємства, які скидають зворотні (стічні) води в поверхневі водойми, у тому числі 24 господарства, які здійснюють скид в канали зрошувальних систем. На території області налічується 212 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1557,8 тис. м³ /добу, велика кількість з яких знаходяться в аварійному стані, не відповідає сучасним вимогам, аварійні ситуації своєчасно не ліквідуються, не ведуться поточні та капітальні ремонти очисних споруд, що призводить до забруднення земель і підземних водоносних горизонтів, поверхневих водних об'єктів.

Ще проблема яка вимагає термінового вирішення - відсутність системи перероблення побутових відходів. Територія області характеризується високим рівнем утворення відходів та низькими показники їх використання, як вторинної сировини. Все це призвело до того, що в регіоні щороку в промисловості та комунальному секторі нагромаджуються значні обсяги твердих відходів, з яких лише незначна частина застосовується як вторинні матеріальні ресурси, решта потрапляють на звалища (близько 68% від загальної кількості утворених). Як наслідок відсутності системи перероблення побутових відходів це втрати мільйонів тон ресурсоцінних матеріалів, що містяться у відходах, і які потенційно можуть бути використані у господарській діяльності. Впровадження системи роздільного збирання та повторного використання відходів є невід'ємною частиною підвищення ефективності використання природних ресурсів і переходу до циркулярної економіки.

За наведеними на рисунку 1 даними можна спостерігати обсяг поточних витрат на охорону навколишнього природного середовища в Одеській області за видами природоохоронної діяльності. За останні роки обсяг витрат в цілому на природо-охоронні заходи збільшився на 518,94 млн.грн.

Найбільшу частку в структурі поточних витрат займають витрати на поводження з відходами та очищення зворотних вод. Найбільший обсяг витрат на захист навколишнього середовища Одеської області був в 2017 році – 778,42 млн.грн. та в 2020 р. – 798,26 млн.грн.

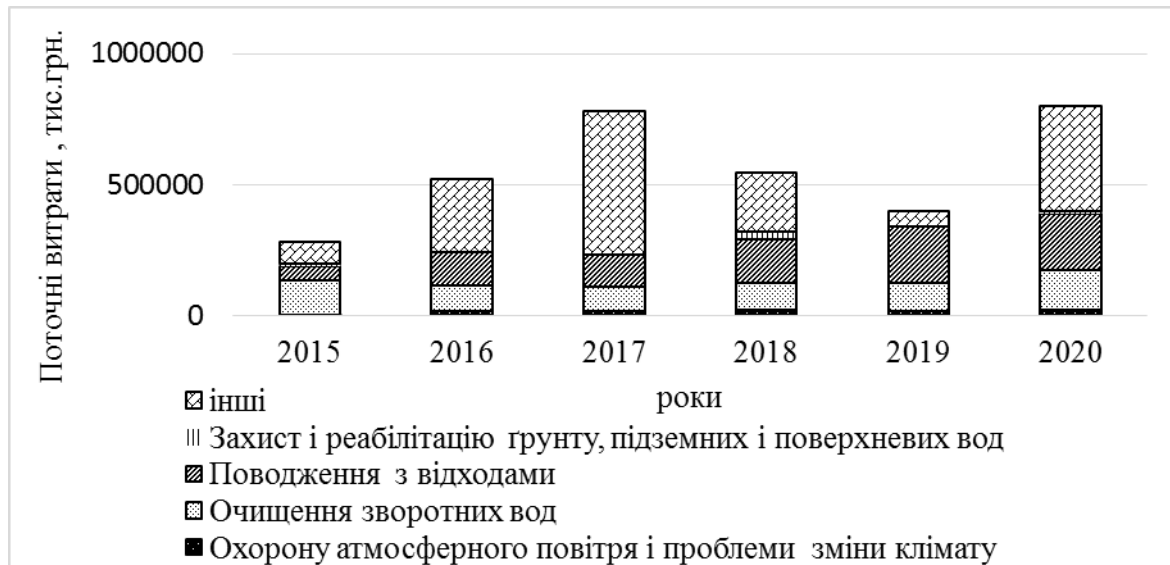

Рис. 1. Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища за видами природоохоронної діяльності, тис.грн. [2].

Головним планувальним документом розвитку Одещини на період 2021-2027 роки є «Стратегія розвитку Одеської області». Проведений SWOT аналіз розвитку регіону виявив необхідність концентрації уваги регіональної влади на досягнення 5 стратегічних пріоритетів. Для вирішення проблем та покращення якості навколишнього середовища, в якості стратегічного пріоритету обраний напрям – Екотрансформація [3, с.79]. Досягнення цього стратегічного пріоритету буде відбуватися за наступними операційними цілями:

1. Формування раціонального водокористування та чиста вода. (Забезпечення якісною питною водою, реконструкція та будівництво систем водопостачання із застосуванням новітніх технологій і обладнання; зменшення забруднення недостатньо очищеними стічними водами поверхневих водних об'єктів регіону)

2. Екологічна енергія (мінімізація імпорту електроенергії завдяки розвитку власної ресурсної бази; розвиток відновлюваних енергоресурсів; підтримка інвестиційних проектів з енергоефективності; формування енергоефективної свідомості у громадян та енергомодернізація житлового фонду)

3. Захищена та відновлена екосистема. (Створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду; формування екоосвідомості громадян)

4. Належне та відповідальне поводження з відходами. (Розвиток нових потужностей з переробки та утилізації відходів; впровадження в населених пунктах регіону роздільного збору відходів).

Вважаємо, що на сучасному етапі стан навколишнього середовища (рівень забруднення та деградації природних компонентів) оказує вплив на рекреаційно-туристичну привабливість регіону, розвиток якого повинен базуватися на принципах збереження цілісності природних систем, попередження та вирішення екологічних проблем.

Використані джерела:

1. Лисак О.І., Завадських Г.М., Тебенко В.М. Інноваційні складові відновлення сфери туризму. Науково-виробничий журнал. «Бізнес-навігатор», №3(70). 2022. С.70-75.
1. Державний комітет статистики України в Одеській області. (online) Доступно: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 10.01.2023)
2. Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки. Додаток до рішення обласної ради від 03 березня 2020 року №1228-VI, 2020 р., 116 с.
3. Nepomnyashchyu, O., Yekimov, S., Rybalchenko, N., Tebenko, V., Lysak, O. The Impact of Green Tourism on the Development of the Regional Economy. Lecture Notes in Networks and Systems this link is disabled, 2023, 574 LNNS, pp. 1589 – 1595. https://doi.org/10.1007/978-3-031-21432-5_170

УДК 338.43:620.952

Березівський З. П., к.е.н., доцент
ORCID ID: 0000-0001-5731-1377

Сердюк А. В., магістр 1-го року навчання

Наконечний Р. С., магістр 1-го року навчання

*Львівський національний університет природокористування
Львів*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

JEL O24, O25, O28

Постановка проблеми. В сучасному світі надзвичайно актуальними виступають такі проблеми як обмеженість ресурсів, підвищення витрат енергії та забруднення навколишнього середовища. Їх вирішення вимагає цілком нових підходів до системи господарювання, базовою основою якої стануть органічні відновлювані матеріали. Такою системою в сьогоденні виступає біоекономіка, яка може сприяти підвищенню екологічності виробництва, забезпеченню та раціональному використанню ресурсів країни.

ЗМІСТ		Стор.
СЕКЦІЯ 1 ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ І ЯКІСТЬ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА		
<i>Сиротюк Г.</i>	ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ «ЗЕЛЕНИХ» ЗАКУПІВЕЛЬ	4
<i>Batyk I.</i>	TRENDS IN AGRITOURISM IN THE CONTEXT OF TOURISTS' EXPECTATIONS AND ENVIRONMENTAL PROTECTION	7
<i>Тебенко В.</i>	НАВКОЛИШНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНУ	11
<i>Березівський З., Сердюк А., Наконечний Р.</i>	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	14
<i>Явна І.</i>	ПОЗИКОВІ АКТИВИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	16
<i>Berezivska O.</i>	ECOLOGICAL AND ECONOMIC TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE TOURIST INFRASTRUCTURE OF THE LVIV REGION	20
<i>Василина О., Мельничук М.</i>	ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ В УМОВАХ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЕРЕХОДУ	23
<i>Болтянська Л., Болтянський Б.</i>	АЛЬТЕРНАТИВНІ НАПРЯМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ДОМОГОСПОДАРСТВАХ НАСЕЛЕННЯ	26
<i>Яців С.</i>	РОЗВИТОК СКОТАРСТВА ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	30
<i>Кіндзерський В.</i>	СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРА ЯК ФАКТОР ДОВКІЛЛЯ	34
<i>Кифяк В., Дубінський Р.</i>	ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	36
<i>Завадських Г.</i>	ВТРАТИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ТА	39

Наукове видання

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ»**

Матеріали

XII Міжнародної науково-практичної конференції

6-7 червня 2023 р.

Проблематика 2023

**«ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
НА ЗАСАДАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

Підписано до друку 14.06.2023. Формат 60x84/8
Папір офсетний. Друк різнографія
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 9,68
Наклад 50 пр.

ТзОВ «Галицька видавнича спілка»
вул. Туган-Барановського, 24, м. Львів, 79005
тел. (032)276-37-99
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 198

Віддруковано:
СПД ФОП Марусич М.М.
м. Львів, пл. Князя Я. Осмомисла, 5/11
тел./факс: (032)261-51-31
e-mail: interprint-m@ukr.net